

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

К.В. Балабанов

« 18 » травня 2018 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
МЕНЕДЖМЕНТ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ перший (бакалаврський) _____
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ бакалавр _____
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ _____ 07 Управління та адміністрування _____
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ _____ 073 Менеджмент _____
(код та найменування спеціальності)

Менеджмент

Назва освітньо-професійної програми

Спеціалізація (за необхідністю) Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу/
Менеджмент бізнес-організацій

СХВАЛЕНО

Протокол засідання Вченої ради МДУ

від 17.05.2018 № 11

Освітня програма вводиться в дію з вересня 20 18 р.

Ректор К.В. Балабанов

(наказ № 191 від 18.05. 20 18 р.)

« 18 » травня 2018 р.

I Преамбула

1. Розроблено і внесено кафедрою менеджменту Маріупольського державного університету

2. Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від 14.05.2018 р. протокол № 11.

3. Розробники програми:

Омельченко Володимир Якович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту;

Мацука Вікторія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту;

Перепада Федір Леонідович, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри менеджменту.

Рецензенти:

Капранова Лариса Григорівна, к.е.н., доцент, зав. кафедри економічної теорії і підприємництва ВНЗ «ПДТУ»;

Політик Олена Анатоліївна, віце-президент Донецької торговельно-промислової палати.

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Обмеження щодо форм навчання	-
Освітня кваліфікація	Бакалавр з менеджменту
Професійна(і) кваліфікація(ї) (тільки для регульованих професій)	-
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр з менеджменту, менеджер-адміністратор
Опис предметної області	Об'єкти вивчення: різноманітні підходи до дослідження менеджменту у сучасній суспільствознавчій думці та визначення на його основі сутності даного феномену як соціальної категорії. Мета: надати студентам системних знань з теорії та практики управління з акцентом на критичному мисленні та практичних навичках з менеджменту, розвиток професійних компетентностей, необхідних для управління підприємствами (установами, організаціями).

	<p>Теоретичний зміст предметної області:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні поняття: адміністрування, аудит, горизонтальні комунікації, делегування повноважень, керування, класична модель прийняття рішення, менеджер, менеджмент, місія організації, організаційна культура, поведінкова модель прийняття рішення, повноваження, стратегія, школа людських відносин, школа наукового управління, якісні методи обґрунтування управлінських рішень. - концепції: системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту. - принципи: студентоцентричний, компетентнісно-орієнтований, практико-орієнтований, міждисциплінарний; - методи, методики та технології: загальнонаукові та специфічні методи дослідження, методи та інструменти наукового дослідження у сфері менеджменту, методики, технології та інструменти менеджменту (стратегічне управління, управління змінами, проектне управління, управління знаннями, корпоративне управління, тощо), інформаційно-комунікаційні технології управління організаціями та їх підрозділами. - інструменти та обладнання: володіння інформаційними технологіями та комп'ютерною технікою.
<p>Фокус програми: загальна/спеціальна</p>	<p>Здобуття вищої освіти в галузі управління та адміністрування. Акцент на глибоку професійно-практичну підготовку студентів, що дозволяє сформувати знання, які опираються на найновіші дослідження в сфері менеджменту. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку здійснення управлінської діяльності на підприємствах як на вітчизняному, так і на міжнародному ринках.</p>
<p>Орієнтація програми</p>	<p>Освітньо-професійна. Базується на загально відомих положеннях та результатах сучасних наукових досліджень з менеджменту та орієнтується на актуальні спеціалізації, в рамках яких можлива подальша професійна на наукова кар'єра.</p>
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Можливість навчатися за програмою другого рівня вищої освіти (ОС Магістр) за цією галуззю знань або суміжною.</p>
<p>Працевлаштування випускників (для регульованих</p>	<p>Випускники можуть працювати на посадах: менеджер з адміністративної роботи, адміністратор, офіс-менеджер, менеджер з логістики, менеджер з маркетингу, менеджер</p>

професій - обов'язково)	з персоналу, менеджер з постачання, менеджер зі зв'язків з громадськістю, менеджер із зовнішньоекономічної діяльності, фахівець з стратегічного управління, спеціаліст планово-економічного відділу, менеджер проектів та програм, клієнт-менеджер, GR-менеджер, спеціаліст по корпоративній культурі, бізнес-тренер, event-менеджер, супервайзер, менеджер з оптимізації бізнес- процесів, аналітик по бізнес-процесам.
------------------------------------	--

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти. Тип диплому.

Обсяг освітньої програми бакалавра становить 240 кредитів ЄКТС.

Нормативна частина – 75%, варіативна частина – 25%.

Тип диплому: одиничний ступінь.

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	
Загальні компетентності	Здатність діяти громадянськи свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміння застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя.	КЗ 1
	Здатність до збору, обробки, збереження, продукування, передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних джерел.	КЗ 2
	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово.	КЗ 3
	Здатність розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку.	КЗ 4
	Здатність приймати обґрунтовані рішення, у тому числі у професійній діяльності.	КЗ 5
	Здатність орієнтуватися у правовому середовищі, користуватися правами і свободами людини і громадянина, оцінювати правові механізми забезпечення господарської діяльності.	КЗ 6
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і категорій менеджменту.	КП 1
	Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах управлінської діяльності, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації, вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.	КП 2
	Уміння ініціювати та формулювати на практиці нові управлінські ідеї, обґрунтовувати мету і завдання, необхідні ресурси для їх реалізації.	КП 3
	Уміння використовувати проектний підхід до управління: формулювати мету, завдання, обґрунтовувати ресурсне	КП 4

	забезпечення проекту, обмеження по ризикам.	
	Глибокі знання щодо створення організації, прогнозування та планування цілей її діяльності, формування систем контролю діяльності організації та мотивації персоналу.	КП 5
	Здатність до аналізу і синтезу соціально значущих управлінських проблем і процесів, використовувати історичний досвід у вирішенні актуальних завдань розвитку організації.	КП 6
	Володіти спеціальними знаннями з точки зору реалізації адміністративних, інформаційно-аналітичних, підприємницьких, маркетингово-логістичних функцій управління.	КП 7
	Мати системні знання принаймні з однієї спеціалізованої тематичної області (готельно-ресторанний бізнес, туристична індустрія, регіональне управління).	КП 8
	Володіти сучасним рівнем інформаційної та комп'ютерної культури, мати практичні навички роботи на сучасній комп'ютерній техніці.	КП 9
	Уміння будувати комунікаційну мережу для обміну інформацією та налагодження зворотного зв'язку в мікро- та макросередовищі організації.	КП 10
	Здатність здійснювати комунікаційну діяльність, у тому числі в міжнародному середовищі, а також уміння працювати у колективі та команді.	КП 11
	Уміння критично оцінювати явища, ситуації спираючись на отриманні знання, а також організувати процес виконання завдань у відповідності до принципів «точно встрок».	КП 12

V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки:

Результати навчання	Шифр результату навчання
Світоглядні знання про загальнолюдські ціннісні орієнтири, буття людини, найістотніші взаємовідносини з природою, суспільством і духовним життям, про суспільно-історичну природу релігії, про сутність соціально-політичних процесів, що відбувались у минулому й відбуваються в сучасній Україні, усвідомлення сутності соціального життя та соціальної структури суспільства.	РН 1
Знання основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя.	РН 2
Вміння збирати обробляти, зберігати, продукувати, передавати й аналізувати професійно важливу інформацію з різних джерел.	РН 3
Знання з культурології, етики й естетики, уявлення про форми, види культури й механізми соціокультурної регуляції життєдіяльності суспільства, форми логічного мислення; набуття вмінь та навичок етичного, естетичного та загальнокультурологічного аналізу.	РН 4
Навички комунікації рідною та іноземними мовами в усній і письмовій формах у сферах професійного та ситуативного спілкування.	РН 5
Знання закономірностей психічної діяльності особистості та усвідомлення потреби в особистісному розвитку; вміння будувати позитивні стосунки з оточенням і досягати індивідуальних цілей у процесі навчання.	РН 6

Вміння приймати обґрунтовані рішення у суспільній та професійній діяльності.	PH 7
Знання основ теорії держави і права, основних прав і свобод людини, методів правового регулювання економіки.	PH 8
Грунтовні знання про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку, історичний розвиток господарств та економічної думки країн Європейської цивілізації, розуміння генезису та закономірностей функціонування економічних систем та систем управління.	PH 9
Знання закономірностей та тенденцій розвитку національної, регіональної та глобальної економіки, інтеграційних процесів, особливостей їх впливу на економічну діяльність підприємства, у тому числі міжнародну.	PH 10
Знання основних завдань та змісту підготовки фахівців з менеджменту, мети освіти та професійної підготовки, основних вимог до фахівця з управління та адміністрування.	PH 11
Вміння пошуку інформації в спеціалізованій літературі, використовуючи різноманітні ресурси (журнали, монографії, бази даних, on-line ресурси), успішне і систематичне використання різноманітних методів наукового дослідження.	PH 12
Теоретичні знання і практичні навички використання математичного апарату, методів кількісного вимірювання випадковості дії факторів впливу на економічні процеси, математичної статистики для планування, організації та управління виробництвом, оцінювання якості продукції, системного аналізу управлінських структур та систем технології.	PH 13
Вміння проводити системне дослідження діяльності організації.	PH 14
Знання щодо можливих варіантів позиціонування товару/послуги підприємства на внутрішньому та міжнародних ринках.	PH 15
Вміння добирати необхідну інформацію й виконувати планові розрахунки з операцій, розрахунки з економіко-управлінських операцій.	PH 16
Навички складання статистичної звітності про економічну діяльність підприємства та підрозділу, у т.ч. міжнародну.	PH 17
Вміння використовувати інструменти аналізу макро- і мікросередовища, здійснення моніторингу внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства.	PH 18
Вміння забезпечити реалізацію принципів виробничого, операційного, комунікаційного, стратегічного та адміністративного менеджменту у практиці діяльності підприємств і установ.	PH 19
Знання щодо використання різних джерел інформації з метою формування інформаційного забезпечення менеджменту діяльності підприємства.	PH 20
Вміння організовувати і контролювати виконання виробничої програми організацій і установ готельно-ресторанного бізнесу, туристичної індустрії, муніципального управління; уміння організовувати ресурсне забезпечення виробничих процесів у цих установах, а також здатність координувати та регулювати взаємовідносини з контактними аудиторіями.	PH 21
Здатність організовувати роботу зі збирання, систематизації й вивчення статистичної інформації, що характеризує показники виробничо-господарської діяльності підприємства та його підрозділів, а також підприємств на світових ринках.	PH 22
Знання щодо організації документообігу організацій і установ готельно-ресторанного бізнесу, туристичної індустрії, муніципального управління.	PH 23
Навички забезпечувати інформаційну підтримку прийняття стратегічних рішень щодо селекції потенційних партнерів у сфері менеджменту організацій.	PH 24
Вміння збирати і систематизувати інформацію про стан виконання планових	PH 25

завдань з діяльності по структурних підрозділах підприємств і установ в цілому.	
Вміння здійснювати оформлення фінансово-розрахункових і банківських операцій.	PH 26
Вміння складати плани виробництва, графіків виробничо-операційного процесу, фінансових кошторисів.	PH 27
Здатність відстежувати, уточнювати, комбінувати, розраховувати основні показники діяльності підприємства (підрозділу).	PH 28
Здатність забезпечувати інформаційну, організаційну підтримку прийняття управлінських рішень.	PH 29
Навички щодо створення організації, прогнозування та планування цілей її діяльності, формування систем контролю діяльності організації та мотивації персоналу.	PH 30
Здатність знаходити та оцінювати нові ринкові можливості та формувати бізнес-ідею, а також здійснювати генерацію нових ідей щодо розробки системи послуг ринкової новизни, використовуючи інноваційні технології.	PH 31
Здатність здійснювати маркетингово-логістичні дослідження для розробки та реалізації маркетингової (логістичної) політики, організації та контролю роботи підприємства на ринку.	PH 32

2. Стиль та методика навчання

А) Підходи до викладання та навчання	Студентськоцентроване, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання. Викладання проводиться у вигляді: лекції, мультимедійної лекції, інтерактивної лекції, семінарів, практичних занять, тренінгів, самостійної роботи (підготовка есе, презентацій, рефератів), науково-дослідної практики, виконання курсової та кваліфікаційної роботи.
Б) Система оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здійснюється в умовах кредитно-модульної організації освітнього процесу за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Форми контролю: <i>поточний контроль</i> - усне та письмове опитування, тестові завдання в тому числі комп'ютерне тестування, презентації тощо; <i>підсумковий контроль</i> – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю, захист курсової роботи та звіту з практики; <i>державна атестація</i> – складання комплексного кваліфікаційного державного екзамену

3. Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик.

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми підготовки бакалавра з менеджменту становить 240 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибірковості наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибірковості

Цикл дисциплін	Загальна	У тому числі:
----------------	----------	---------------

	кількість кредитів	нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	60 (25%)	45	15
Професійна підготовка	180 (75%)	135	45
Усього	240 (100%)	180 (75%)	60 (25%)

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження різних видів практики.

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (табл. 2).

Таблиця 2

Перелік компонент ОПП

Код навчальної дисципліни	Шифр дисципліни за навчальним планом	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП				
Дисципліни загальної підготовки				
ОК 1.	НДЗП 1.1.1	Історія України	3	екзамен
ОК 2.	НДЗП 1.1.2	Основи наукових досліджень	3	екзамен
ОК 3.	НДЗП 1.1.3	Історія української культури	3	екзамен
ОК 4.	НДЗП 1.1.4	Українська мова (за проф. спрям.)	3	екзамен
ОК 5.	НДЗП 1.1.5	Філософія	3	екзамен
ОК 6.	НДЗП 1.1.6	Іноземна мова	6	залік, екзамен
ОК 7.	НДЗП 1.1.7	Політологія	3	екзамен
ОК 8.	НДЗП 1.1.8	Основи психології	3	екзамен
ОК 9.	НДЗП 1.1.9	Міжнародні економічні відносини	3	залік
ОК 10.	НДЗП 1.1.10	Комп'ютерні системи та технології	3	екзамен
ОК 11.	НДЗП 1.1.11	Системи технологій	3	залік
ОК 12.	НДЗП 1.1.12	Безпека життєдіяльності	3	диф.залік
ОК 13.	НДЗП 1.1.13	Основи правознавства	3	екзамен
ОК 14.	НДЗП 1.1.14	Фізичне виховання	3	диф.залік
Дисципліни професійної підготовки				
ОК 15.	НДПП 1.2.1	Історія менеджменту	4	залік
ОК 16.	НДПП 1.2.2	Економічна теорія	6	екзамен
ОК 17.	НДПП 1.2.3	Вища та прикладна математика	6	екзамен
ОК 18.	НДПП 1.2.4	Статистика	4	екзамен
ОК 19.	НДПП 1.2.5	Економічний аналіз	3	екзамен
ОК 20.	НДПП 1.2.6	Державна служба: теорія і практика	6	екзамен
ОК 21.	НДПП 1.2.7	Теорія організацій	5	диф.залік
ОК 22.	НДПП 1.2.8	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	11	заліки

ОК 23.	НДПП 1.2.9	Менеджмент	6	екзамен
ОК 24.	НДПП 1.2.10	Операційний менеджмент	6	екзамен
ОК 25.	НДПП 1.2.11	Офісний менеджмент	5	екзамен
ОК 26.	НДПП 1.2.12	Маркетинг	6	екзамен
ОК 27.	НДПП 1.2.13	Зовнішньоекономічна діяльність підприємства	4	залік
ОК 28.	НДПП 1.2.14	Фінанси підприємства	3	екзамен
ОК 29.	НДПП 1.2.15	Логістика	3	екзамен
ОК 30.	НДПП 1.2.16	Облік і аудит	3	залік
ОК 31.	НДПП 1.2.17	Управління персоналом	6	екзамен
ОК 32.	НДПП 1.2.18	Самоменеджмент	3	екзамен
ОК 33.	НДПП 1.2.19	Адміністративний менеджмент	4	екзамен
ОК 34.	НДПП 1.2.20	Управління електронною комерцією	4	екзамен
ОК 35.	НДПП 1.2.21.	Інвестиційний менеджмент	5	залік
ОК 36.	НДПП 1.2.22	Організаційна поведінка	4	залік
ОК 37.	НДПП 1.2.23	Стратегічне управління	5	екзамен
ОК 38.	НДПП 1.2.24	Комунікативний менеджмент	3	залік
ОК 39.	НДПП 1.2.25	Управління інноваціями	5	екзамен
ОК 40.	НДПП 1.2.26	Навчальна «Вступ до фаху»	3	диф.залік
ОК 41.	НДПП 1.2.26	Виробнича (ознайомча)	4	диф.залік
ОК 42.	НДПП 1.2.26	Виробнича (економічна)	4	диф.залік
ОК 43.	НДПП 1.2.26	Виробнича (комплексна з фаху)	4	диф.залік
Усього з циклу обов'язкової підготовки			180	
Вибіркові компоненти ОПП				
Дисципліни загальної підготовки				
ВК 1.	ВДЗП 2.1.1	Економічна інформатика / Масова комунікація та інформація	3	залік
ВК 2.	ВДЗП 2.1.2	Релігієзнавство / Культурологія / Етика та естетика	3	залік
ВК 3.	ВДЗП 2.1.3	Логіка / Державне регулювання економіки	3	залік
ВК 4.	ВДЗП 2.1.4	Правове регулювання туристичної діяльності та готельно-ресторанного бізнесу / Економетрія	3	залік
ВК 5.	ВДЗП 2.1.5	Соціологія / Стратегічні комунікації	3	залік
Дисципліни професійної підготовки				
ВК 6.	ВДПП 2.2.1	Ціноутворення / Інфраструктура регіональної економіки	4	екзамен
ВК 7.	ВДПП 2.2.2	Страховання / Економіка регіональних організацій	4	екзамен
ВК 8.	ВДПП 2.2.3	Бренд-менеджмент / Екологічний менеджмент	4	залік
ВК 9.	ВДПП 2.2.4	Інформаційні системи в менеджменті / Інфраструктура туризму	3	диф.залік
Блок 1. Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу				
ВБ 1.1	ВДПП 2.2.5	Основи готельно-ресторанного бізнесу	3	залік
ВБ 1.2	ВДПП 2.2.6	Організація готельного господарства (в т.ч. курсова робота)	4	екзамен
ВБ 1.3	ВДПП 2.2.7	Друга іноземна мова	3	залік

ВБ 1.4	ВДПП 2.2.8	Бізнес-планування підприємств готельно-ресторанного бізнесу	3	залік
ВБ 1.5	ВДПП 2.2.9	Аналіз господарської діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу	3	залік
ВБ 1.6	ВДПП 2.2.10	Організація, технологія та обслуговування виробництва в готельно-ресторанному бізнесі	3	залік
ВБ 1.7	ВДПП 2.2.11	Економіка підприємств готельно-ресторанного бізнесу (в т.ч. курсова робота)	4	екзамен
ВБ 1.8	ВДПП 2.2.12	Менеджмент підприємства готельно-ресторанного бізнесу (в т.ч. курсова робота)	4	екзамен
ВБ 1.9	ВДПП 2.2.13	Конкурентоспроможність підприємств готельно-ресторанного бізнесу	3	залік
Блок 2. Менеджмент бізнес-організацій				
ВБ 2.1	ВДПП 2.2.5	Основи підприємництва	3	залік
ВБ 2.2	ВДПП 2.2.6	Теорія прийняття рішень (в т.ч. курсова робота)	4	екзамен
ВБ 2.3	ВДПП 2.2.7	Друга іноземна мова	3	залік
ВБ 2.4	ВДПП 2.2.8	Ризик-менеджмент	3	залік
ВБ 2.5	ВДПП 2.2.9	Аналіз господарської діяльності підприємства	3	залік
ВБ 2.6	ВДПП 2.2.10	Оподаткування підприємства	3	залік
ВБ 2.7	ВДПП 2.2.11	Технологічний менеджмент (в т.ч. курсова робота)	4	екзамен
ВБ 2.8	ВДПП 2.2.12	Маркетинг-менеджмент підприємства (в т.ч. курсова робота)	4	екзамен
ВБ 2.9	ВДПП 2.2.13	Конкурентоспроможність підприємства	3	залік
Усього з циклу вибіркової підготовки			60	
Разом			240	

Логічна послідовність вивчення компонент освітньої програми представлена у вигляді графа (табл. 3).

Таблиця 3

Структурно-логічна схема підготовки

Семестр	Зміст навчальної діяльності (вказуються, обсяг кредитів)		
	Код н/д	Назва дисципліни	Обсяг кредитів
1	ОК 1.	Історія України	3
2	ОК 2.	Основи наукових досліджень	3
1	ОК 3.	Історія української культури	3
2	ОК 4.	Українська мова (за проф. спрям.)	3
4	ОК 5.	Філософія	3
1, 2	ОК 6.	Іноземна мова	6
5	ОК 7.	Політологія	3
3	ОК 8.	Основи психології	3
2	ОК 9.	Міжнародні економічні відносини	3
1	ОК 10.	Комп'ютерні системи та технології	3
1	ОК 11.	Системи технологій	3
4	ОК 12.	Безпека життєдіяльності	3
4	ОК 13.	Основи правознавства	3
2	ОК 14.	Фізичне виховання	3
1	ОК 15.	Історія менеджменту	4
2	ОК 16.	Економічна теорія	6
2	ОК 17.	Вища та прикладна математика	6

3	ОК 18.	Статистика	4
3	ОК 19.	Економічний аналіз	3
1	ОК 20.	Державна служба: теорія і практика	6
2	ОК 21.	Теорія організацій	5
4, 6, 8	ОК 22.	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	11
3	ОК 23.	Менеджмент	6
4	ОК 24.	Операційний менеджмент	6
3	ОК 25.	Офісний менеджмент	5
6	ОК 26.	Маркетинг	6
5	ОК 27.	Зовнішньоекономічна діяльність підприємства	4
5	ОК 28.	Фінанси підприємства	3
6	ОК 29.	Логістика	3
6	ОК 30.	Облік і аудит	3
6	ОК 31.	Управління персоналом	6
7	ОК 32.	Самоменеджмент	3
7	ОК 33.	Адміністративний менеджмент	4
7	ОК 34.	Управління електронною комерцією	4
7	ОК 35.	Інвестиційний менеджмент	5
8	ОК 36.	Організаційна поведінка	4
7	ОК 37.	Стратегічне управління	5
8	ОК 38.	Комунікативний менеджмент	3
8	ОК 39.	Управління інноваціями	5
1	ОК 40.	Навчальна «Вступ до фаху»	3
3	ОК 41.	Виробнича (ознайомча)	4
5	ОК 42.	Виробнича (економічна)	4
7	ОК 43.	Виробнича (комплексна з фаху)	4
3	ВК 1.	Економічна інформатика / Масова комунікація та інформація	3
3	ВК 2.	Релігієзнавство / Культурологія / Етика та естетика	3
4	ВК 3.	Логіка / Державне регулювання економіки	3
4	ВК 4.	Правове регулювання туристичної діяльності та готельно-ресторанного бізнесу / Економетрія	3
5	ВК 5.	Соціологія / Стратегічні комунікації	3
5	ВК 6.	Ціноутворення / Інфраструктура регіональної економіки	4
5	ВК 7.	Страховання / Економіка регіональних організацій	4
8	ВК 8.	Бренд-менеджмент / Екологічний менеджмент	4
8	ВК 9.	Інформаційні системи в менеджменті / Інфраструктура туризму	3
3	ВБ 1.1 / ВБ 2.1	Основи готельно-ресторанного бізнесу / Основи підприємництва	3
4	ВБ 1.2 / ВБ 2.2	Організація готельного господарства (в т.ч. курсова робота) / Теорія прийняття рішень (в т.ч. курсова робота)	4
5	ВБ 1.3 / ВБ 2.3	Друга іноземна мова	3
6	ВБ 1.4 / ВБ 2.4	Бізнес-планування підприємств готельно-ресторанного бізнесу / Ризик-менеджмент	3
7	ВБ 1.5 / ВБ 2.5	Аналіз господарської діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу / Аналіз господарської діяльності підприємства	3
7	ВБ 1.6 / ВБ 2.6	Організація, технологія та обслуговування	3

		виробництва в готельно-ресторанному бізнесі / Оподаткування підприємства	
6	ВБ 1.7 / ВБ 2.7	Економіка підприємств готельно-ресторанного бізнесу (в т.ч. курсова робота) / Технологічний менеджмент (в т.ч. курсова робота)	4
8	ВБ 1.8 / ВБ 2.8	Менеджмент підприємства готельно-ресторанного бізнесу (в т.ч. курсова робота) / Маркетинг-менеджмент підприємства (в т.ч. курсова робота)	4
8	ВБ 1.9 / ВБ 2.9	Конкурентоспроможність підприємств готельно-ресторанного бізнесу / Конкурентоспроможність підприємства	3

Схематично співвідношення між результатами навчання та компетентностями представлено у вигляді матриці (Таблиця 4), рядки якої містять результати навчання (РН) за окремими дисциплінами освітньої програми, а стовпці – компетентності (К), які студент набуває в результаті успішного навчання за даною освітньою програмою.

Таблиця 4

Матриця відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей

Навчальна дисципліна/ Програмні результати навчання	Інтегральна компетент-ність	Компетентності																		
		Загальні компетентності						Спеціальні (фахові) компетентності												
		КЗ-1	КЗ-2	КЗ-3	КЗ-4	КЗ-5	КЗ-6	КП-1	КП-2	КП-3	КП-4	КП-5	КП-6	КП-7	КП-8	КП-9	КП-10	КП-11	КП-12	
	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	1. НОРМАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ																		
		1.1 Дисципліни загальної підготовки																		
OK 1 / PH-1, PH-3, PH-8, PH-9		+	+				+	+	+		+	+								+
OK 2 / PH-3, PH-12, PH-14			+							+	+	+	+		+					+
OK 3 / PH-1, PH-4		+		+			+													
OK 4 / PH-5, PH-6				+	+															
OK 5 / PH-1, PH-4, PH-6		+		+	+		+													
OK 6 / PH-5, PH-6				+	+															
OK 7 / PH-1, PH-7, PH-8, PH-10		+					+	+		+			+	+						
OK 8 / PH-1, PH-6		+			+		+													
OK 9 / PH-3, PH-10, PH-16, PH-18			+						+	+	+	+	+	+	+	+				+
OK 10 / PH-3, PH-12, PH-13, PH-16			+						+	+	+	+			+				+	+
OK 11 / PH-7, PH-13							+		+	+				+					+	
OK 12 / PH-2, PH-4		+		+																
OK 13 / PH-1, PH-8		+					+													
OK 14 / PH-2		+																		
			1.2 Дисципліни професійної підготовки																	
OK 15 / PH-1, PH-9		+						+	+	+		+	+							+
OK 16 / PH-9, PH-10, PH-23									+	+		+	+	+		+				+
OK 17 / PH-3, PH-13, PH-16			+						+	+	+				+				+	
OK 18 / PH-17, PH-22, PH-28									+	+		+		+	+	+			+	
OK 19 / PH-16, PH-23									+	+	+			+	+	+				

OK 20 / PH-8, PH-10						+		+			+	+						
OK 21 / PH-7, PH-13, PH-14, PH-30					+		+	+	+		+	+		+		+		
OK 22 / PH-5, PH-6			+	+														
OK 23 / PH-7, PH-9, PH-11, PH-14, PH-20, PH-24, PH-27, PH-29, PH-30, PH-31, PH-32		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
OK 24 / PH-16, PH-19, PH-27							+	+	+	+	+	+	+	+		+		
OK 25 / PH-11, PH-19, PH-27, PH-30							+	+	+	+	+	+		+		+		
OK 26 / PH-11, PH-15, PH-16, PH-20, PH-24, PH-29, PH-31, PH-32		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
OK 27 / PH-10, PH-21, PH-20, PH-24, PH-26								+	+	+	+	+	+	+	+	+		
OK 28 / PH-25, PH-26, PH-27								+				+		+	+	+		
OK 29 / PH-11, PH-31, PH-32		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+		+		
OK 30 / PH-3, PH-14, PH-16, PH-23		+					+	+	+		+	+	+	+				
OK 31 / PH-19, PH-21, PH-29, PH-30					+			+	+	+	+	+	+	+	+	+		
OK 32 / PH-6, PH-7, PH-19, PH-30				+	+		+	+	+	+	+	+		+		+		
OK 33 / PH-19, PH-21, PH-24, PH-30							+	+	+	+	+	+	+	+		+		
OK 34 / PH-21, PH-29					+			+	+	+	+	+	+	+	+	+		
OK 35 / PH-10, PH-18, PH-21, PH-24							+	+		+	+	+	+	+	+	+		+
OK 36 / PH-7, PH-14, PH-21, PH-30					+			+	+	+	+	+	+	+				
OK 37 / PH-11, PH-19, PH-24, PH-29					+		+	+	+	+	+	+		+	+	+		
OK 38 / PH-4, PH-5, PH-6, PH-7, PH-			+	+	+			+	+		+	+		+				

20, PH-24, PH-32																			
ВБ 1.9 / PH-18, PH-20, PH-24, PH-31					+			+	+	+	+	+		+	+	+		+	
	Спеціалізація «Менеджмент бізнес-організацій»																		
ВБ 2.1 / PH-2, PH-3, PH-7, PH-23, PH-29	+	+			+			+	+			+		+	+				
ВБ 2.2 / PH-2, PH-7, PH-11, PH-29	+				+		+	+	+		+	+			+				
ВБ 2.3 / PH-5			+	+															
ВБ 2.4 / PH-11, PH-22, PH-24, PH-25, PH-28							+	+	+	+	+	+		+	+	+			
ВБ 2.5 / PH-14, PH-23, PH-28, PH-30								+	+		+	+		+					
ВБ 2.6 / PH-3, PH-14, PH-22		+						+	+		+	+		+		+			
ВБ 2.7 / PH-19, PH-25, PH-31					+		+		+	+	+	+		+	+	+			
ВБ 2.8 / PH-15, PH-19, PH-32		+	+				+		+	+	+		+	+		+			
ВБ 2.9 / PH-18, PH-24, PH-31					+			+	+	+	+	+		+	+			+	

Опис нормативних навчальних дисциплін наведено в Додатку А.

Опис варіативних навчальних дисциплін наведено в Додатку Б.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація здійснюється екзаменаційною комісією відповідно до вимог стандарту вищої освіти після виконання студентом навчального плану та завершується видачою диплому встановленого державного зразка про присудження йому освітнього ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з менеджменту, менеджер адміністратор.</p> <p>Атестація випускників спеціальності 073 «Менеджмент» проводиться у формі комплексного кваліфікаційного державного екзамену.</p> <p>Результати атестації визначаються оцінками за національною шкалою «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».</p> <p>Атестація здійснюється відкрито і публічно.</p> <p>Термін проведення атестації визначається навчальним планом та графіком освітнього процесу.</p> <p>До атестації допускаються студенти, які виконали всі вимоги освітньої програми та навчального плану.</p>
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	-
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного екзамену (екзаменів) (за наявності)	<p>Державна атестація випускників здійснюється екзаменаційною комісією, яка присвоює кваліфікацію випускникам.</p> <p>Державний кваліфікаційний екзамен включає теоретичні питання та практичні завдання дисциплін: економічна теорія, теорія організації, менеджмент, стратегічне управління, основи готельно-ресторанного бізнесу/основи підприємництва.</p>
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	-

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Маріупольському державному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає реалізацію наступних процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти та ін.

Система забезпечення Маріупольським державним університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за його поданням оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності діючим державним вимогам та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення розвитку конкурентоспроможності національних вищих навчальних закладів.

Опис нормативних навчальних дисциплін*Дисципліни загальної підготовки***ОК 1. Історія України**

Мета вивчення курсу: формування знань про заселення українських земель, формування української нації та розвиток інших етнічних спільнот, історію української державності, соціально-економічні, політичні, культурні процеси, що складають змістовий пласт історії України від найдавніших часів до початку ХХІ ст.

Завдання курсу: виховання у студентів на фактах історії України почуття національної гідності, патріотизму, почуття відповідальності за вивчення історії України, як основи для засвоєння широкої системи історичних знань, вивчення історичного процесу за принципом історизму, об'єктивності та науковості, формування нового історичного мислення шляхом співставлення полярних точок зору і різних фактів, розвинення вміння аналізувати історичний матеріал, робити ґрунтовні висновки, використовуючи різні типи історичних джерел, навчити розрізняти історичний факт від історичного міфу, викривати стереотипи, упередженість, необ'єктивність, розвинути вміння робити виважені висновки та самостійні оцінки історичних подій, явищ, толерантно сприймати багатоетнічні, полікультурні явища національної та світової історії, розглядати історію України у європейському та світовому контекстах, формувати національну самобутність і почуття патріотизму.

Змістовні модулі:

1. Українські землі від найдавніших часів до початку ХХ ст.
2. Українські землі у першій половині ХХ ст.
3. Україна у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

ОК 2. Основи наукових досліджень

Мета вивчення курсу: формування навичок наукової дослідницької діяльності.

Завдання курсу: оволодіти методологією і методами дослідження зовнішньоекономічної діяльності та міжнародних економічних відносин, розвинути раціональне творче мислення, сприяти оптимальній організації наукової творчості студентів.

Змістовні модулі:

1. Наука та її роль у розвитку суспільства.
2. Методи дослідження.
3. Організація і планування наукового дослідження.

ОК 3. Історія української культури

Мета вивчення курсу: ознайомлення з історією та сучасним станом української культури, як інтегральної культурологічної дисципліни, досягти якої можливо з огляду на те, що складові частини курсу органічно поєднують в собі як історичні аспекти української культури, так і окремі її специфічні галузі та напрямки, зокрема, мистецтво, науку, освіту, релігію тощо.

Завдання курсу: сформувати у студентів розуміння унікальності національного культурного простору на основі з'ясування проблеми культурогенезу; познайомити з основними досягненнями української культури в її діяхронному вимірі; виявити детермінованість та закономірності культурного процесу; оцінити історичний розвиток культури на основі порівняння української культури з європейською та світовою; оцінити еволюцію мистецького розвитку в контексті проблеми співвідношення традиції і новаторства.

Змістовні модулі:

1. Теорія та методологія історії української культури. Український культурогенез.
2. Українська культура від Київської Русі до Просвітництва України (ІХ – початок ХІХ ст.)
3. Новітня українська культура (ХХ – початок ХХІ ст.)
4. Українська культура в умовах євроінтеграції.

ОК 4. Українська мова (за професійним спрямуванням)

Мета вивчення курсу: підвищення рівня теоретичних знань та розвиток практичних навичок студентів щодо мовних умінь і навичок у професійній сфері; практичне опанування студентами умінь ділового мовлення на рівні, достатньому для професійної діяльності; формування комунікативної компетентності студентів.

Завдання курсу: підвищення загального рівня грамотності студентів; засвоєння основних відомостей про українську мову як багатоаспектну лінгвістичну систему; формування, розвиток та закріплення навичок та умінь правильного використання усталених мовностилістичних засобів української мови; докладне вивчення зразків оформлення різних видів документів; формування умінь культури мовлення у професійній діяльності.

Змістовні модулі:

1. Основи культури української мови
2. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації
3. Усна форма спілкування як інструмент професійної діяльності

ОК 5. Філософія

Мета вивчення курсу: набуття студентами знань про генезис, розвиток і зазначення філософських ідей у всесвітній культурі, знайомство із сучасною філософією, опанування філософськими методами, аналізом та вирішенням філософських проблем сучасності; формуванні світогляду, свідомості та самосвідомості студентів.

Завдання курсу: залучення до історії людської думки; формування критичного мислення, розвиток вміння висловлювати свої думки, виступати публічно, аргументувати і доводити свою точку зору, шанобливо ставитися до інших точок зору; вироблення здатності аналізувати та інтерпретувати інформацію, працювати з різними джерелами, класифікувати, обробляти філософську і будь-яку гуманітарну інформацію; знайомство і прилучення до загальнолюдських цінностей, вироблення навичок культури соціальних відносин, здатності до соціальної адаптації.

Змістовні модулі:

1. Антична та середньовічна філософія
2. Філософія нового часу
3. Сучасна філософія

ОК 6. Іноземна мова (англійська)

Мета вивчення курсу: формування у студентів загальних та професійно орієнтованих комунікативних компетенцій для забезпечення ефективного іншомовного спілкування, та розвитку здатності реалізовувати вміння і навички в академічній, професійній, науковій, та соціально-громадянських сферах комунікації, що дозволить вільно і впевнено використовувати іноземну мову (англійську) на рівні бакалавра та компетентного професіонала.

Завдання курсу: удосконалення знань, навичок і вмінь з англійської мови, набутих протягом навчання у ЗНЗ у різних видах мовленнєвої діяльності й подальше системне засвоєння сучасної лексики й граматики англійської мови. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати: граматичні, лексичні та фонетичні правила і закономірності англійської мови; вміти: вільно користуватися англійською мовою в професійних, навчальних та інших цілях; логічно правильно, аргументовано й чітко структурувати усне й письмове мовлення; володіти чотирма видами мовленнєвої діяльності на відповідному рівні; використовувати соціокультурні знання і вміння в іншомовній комунікації; аналізувати й оцінювати власний навчальний досвід, розробляти та удосконалювати власні навчальні стратегії; удосконалювати мовленнєву підготовку, використовуючи автентичні англомовні матеріали; демонструвати впевненість і позитивну мотивацію в користуванні англійською мовою.

Згідно з вимогами Концепції мовної освіти у Маріупольському державному університеті якість володіння мовою здобувачів першого рівня вищої освіти має відповідати рівню «B2».

Змістовні модулі:

1. Фонетичні правила і закономірності англійської мови.
2. Граматичні правила і закономірності англійської мови.
3. Лексичні правила і закономірності англійської мови.

ОК 7. Політологія

Мета вивчення курсу: складання у майбутніх фахівців глибокого та всебічного розуміння політичної реальності та її осмислення політичною наукою. Сформувати базові уявлення про взаємодію суб'єктів політики між собою та з суспільством, виокремити основні політичні інститути, процеси та явища. Застосовувати політичні знання при аналізі політичних процесів сучасності. Сформувати політичну культуру, особисту позицію.

Завдання курсу: методології політичної науки; систематизація та структуризація знань про політику; понятійно-категоріального апарату; сутності політичної системи суспільства, її функціонування та взаємодію з середовищем.

Змістовні модулі:

1. Політологія як навчальна дисципліна.
2. Держава як політичний інститут.
3. Громадянське суспільство та політичні партії як складові політичної системи.

ОК 8. Основи психології

Мета вивчення курсу: формування прагнення до самопізнання та самовдосконалення, комунікативної компетентності студентів; підвищення рівня теоретичних знань; розвиток творчого мислення і вмінь підходити до рішення професійних та життєвих задач з урахуванням основних закономірностей функціонування психіки людини.

Завдання курсу: допомога в осмисленні значущості основ психології для майбутнього професіонала в будь-якій галузі життєдіяльності; ознайомлення студентів з історією, сучасним станом, основними категоріями, методами; галузями психологічної науки; формування знань про сутність, зміст, структуру, джерела психіки людини та соціальної групи; формування професійного бачення психологічних закономірностей протікання та розвитку психічних процесів, станів та властивостей особистості; окреслення онтогенетичного шляху людини як соціального індивіда й особистості, розкриття зв'язку закономірностей психічного розвитку з вихованням і навчанням; розвиток у студентів комунікативних компетенцій, оволодіння технологіями міжособистісного спілкування; формування практичних навичок вправного застосування різних методів вивчення пізнавальної сфери особистості, психічних станів та індивідуально-типологічних особливостей особистості; заохочування студентів до пошуку зв'язків теоретичних положень науки з практикою.

Змістові модулі:

1. Вступ до психології.

2. Психологія пізнання.
3. Проблема особистості в психології.

ОК 9. Міжнародні економічні відносини

Мета вивчення курсу: формування теоретичних знань, умінь та практичних навичок у галузі міжнародної економіки, форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин.

Завдання курсу: вивчення сутності міжнародної економічної системи та закономірностей її розвитку, методів аналізу політико-правового, економічного, соціально-культурного середовища та інфраструктури міжнародної економічної діяльності; набуття знань про регулювання міжнародних економічних відносин, міжнародну валютну систему, методологію міжнародних розрахунків, процеси міжнародної економічної інтеграції; набуття вмінь використовувати одержані знання у практичній зовнішньоекономічній діяльності України.

Змістовні модулі:

1. Сутність і середовище міжнародної економічної системи.
2. Моделі розвитку світового ринку праці та міжнародної торгівлі.
3. Світова фінансова, валютна системи та міжнародні розрахунки.
4. Міжнародна економічна інтеграція.

ОК 10. Комп'ютерні системи та технології

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх фахівців сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури; набуття практичних навичок з основ застосування сучасних технологій обробки інформації за допомогою засобів управління комп'ютером та комп'ютерних систем; формування у студентів розуміння основ комп'ютеризації офісної діяльності, сучасного інформаційного забезпечення, системи знань та вмінь, зорієнтованих на проведенні інформаційної та інформаційно-аналітичної роботи із використанням прикладного програмного забезпечення; формування теоретичних знань та практичних навичок професійної роботи, що необхідні для використання інформаційних технологій та систем (основні роботи із забезпечення життєвого циклу документу; пошук, обробка, надання, передавання інформації; використання основних сервісів мережі Інтернет, в тому числі соціальних мереж); ознайомлення студентів з актуальними питаннями використання засобів інформатики та комп'ютерної техніки у галузевому середовищі.

Завдання курсу: придбання і закріплення знань студентами в області використання інформаційних технологій і систем, їх інформаційного та програмного забезпечення; вивчення універсальних пакетів програм; придбання знань в області локальних та глобальних мереж; освоєння методик і технологій автоматизованої обробки даних; вивчення принципів побудови інформаційних систем; освоєння засобів комп'ютерної техніки; засвоєння технології роботи в мережі Інтернет.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні засади інформатики, комп'ютерної техніки та інформаційних технологій.
2. Технології обробки та захисту інформації.
3. Мережеві технології.
4. Сучасні комп'ютерні системи опрацювання інформації.

ОК 11. Системи технологій

Мета: формування системи знань і навичок з аналізу технологічних процесів в економіці та пріоритетних напрямів їх розвитку.

Завдання курсу: визначити передумови формування технологічних систем та технологічних укладів; розкрити сутність пріоритетних напрямків розвитку сучасних технологій в рамках четвертої світової НТР; визначити основні напрямки впливу сучасних технологічних процесів на конкурентоспроможність підприємства; розглянуть специфічні умови науково-технічної підготовки сучасного виробництва.

Змістовні модулі:

1. Системи технологій і технологічних укладів: генезис та напрямки сучасного розвитку.
2. Сучасні прогресивні технології виробництва в основних галузях економіки.
3. Технологічний розвиток та конкурентоспроможність підприємства.
4. Стандартизація, метрологія та якість продукції.

ОК 12. Безпека життєдіяльності

Мета вивчення курсу: набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку; формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту, з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу; надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну

безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Завдання курсу: опанувати знання, вміння та навички вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпеченням гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятної ризику; засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування НС, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків; набуття студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Безпека у надзвичайних ситуаціях.
2. Загальна підготовка та профільна підготовка з питань цивільного захисту.
3. Загальні питання охорони праці. Основи виробничої безпеки.

ОК 13. Основи правознавства

Мета вивчення курсу: набуття студентами ґрунтовних знань з теорії правознавства, оволодіння системою основних понять правознавства, засвоєння найважливіших положень окремих правових галузей та вироблення навичок їх застосування на практиці.

Завдання курсу: вивчення теорії правознавства; закономірностей та специфіки розвитку держави та права; основних положень Конституції України, які стосуються регламентування діяльності держави та організації суспільного життя, прав і обов'язків громадянина; ознайомлення з базовими положеннями основних галузей права України та їх застосуванням у практичних завданнях.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні засади держави та права.
2. Публічно-правові галузі права.
3. Приватно-правові галузі права.

ОК 14. Фізичне виховання

Мета вивчення курсу: формування всебічно розвинених особистостей, підготовка студентів до високоякісної праці за обраних фахом, збереження та зміцнення здоров'я.

Завдання курсу: збереження та зміцнення здоров'я, загартування організму, прищеплення навичок здорового способу життя, підвищення фізичної і розумової працездатності; виховання у студентів потреби до систематичних занять фізичними вправами, прагнення до фізичного вдосконалення; оволодіння системою спеціальних знань з основ теорії і методики, організації фізичного виховання; набуття необхідних знань у галузі гігієни праці, харчування спорту; формування життєво важливих вмінь і навичок, розвиток фізичних здібностей.

Змістовні модулі:

1. Методика удосконалення загальних фізичних якостей людини.
2. Основи загальнофізичної підготовки та легкої атлетики.
3. Методика ігрових видів спорту (баскетбол, волейбол, футбол, настільний теніс).
4. Підготовчі та спеціальні гімнастичні вправи в організації учбової діяльності і оздоровленні студентів.

Дисципліни професійної підготовки

ОК 15. Історія менеджменту

Мета: формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту на основі аналізу етапів розвитку процесів управління в історичному аспекті.

Завдання курсу: визначення закономірностей розвитку системи управління; обґрунтування економічних витоків походження менеджменту; періодизації етапів розвитку менеджменту; характеристика концептуальних основ, шкіл менеджменту в історичному аспекті.

Змістовні модулі:

1. Історико-економічні основи виникнення менеджменту як науки.
2. Концепції та категорії управлінської науки.
3. Доіндустріальний і індустріальний період розвитку менеджменту.
4. Історія виникнення і розвитку наукових шкіл менеджменту.
5. Сучасні моделі розвитку систем управління

ОК 16. Економічна теорія

Мета вивчення курсу: формування ґрунтовних знань про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку для розуміння чинників зародження, утвердження і напрямів розвитку сучасних соціально-економічних систем, їх спроможності задовольняти потреби людей.

Завдання курсу: на методологічних засадах цивілізаційної теорії розвитку суспільного виробництва – продуктивних сил і економічних відносин – сформувати певний тип економічного мислення, економічну психологію та світогляд студентів; забезпечити за-своєння ними знань та методів цивілізаційного, синергетичного та діалектичного аналізу економічного життя суспільства.

Змістовні модулі:

1. Загальні основи соціально-економічного розвитку. Основи теорії ринкової економіки.
2. Теоретичні проблеми мікроекономіки.
3. Теоретичні проблеми макроекономіки.
4. Теоретичні проблеми світового господарства.

OK 17. Вища та прикладна математика

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів з основами математичного апарату необхідного для розв'язування теоретичних і практичних задач економіки; виробити навички математичного дослідження прикладних задач, наприклад, побудови економіко – математичних моделей; прищепити студентам уміння самостійно вивчати навчальну літературу з математики та її прикладних питань; дати необхідну математичну підготовку та знання для вивчення інших дисциплін математичного циклу, таких, наприклад, як «Економетрія».

Завдання курсу: оволодіння основами математичного апарату, необхідного для розв'язання теоретичних і практичних економічних задач, набуття вміння самостійно знаходити, вивчати і застосовувати наукову літературу та інші інформаційні джерела і ресурси з вищої математики, напрацювання навичок з математичного дослідження прикладних задач, а саме, вміння перевести конкретну економічну задачу на математичну мову з наступною побудовою її математичної моделі, розвиток уміння досліджувати побудовані математичні моделі тих чи інших економічних процесів, оволодіння методами обробки і аналізу результатів, отриманих при дослідженні розроблених математичних моделей задач.

Змістовні модулі:

1. Елементи лінійної та векторної алгебри
2. Елементи аналітичної геометрії
3. Вступ до математичного аналізу
4. Теорія ймовірностей та математична статистика
5. Математичне програмування
6. Дослідження операцій

OK 18. Статистика

Мета вивчення курсу: оволодіння теоретичними знаннями щодо методів збирання, оброблення та аналізу інформації стосовно соціально-економічних явищ і процесів.

Завдання курсу: вивчення принципів організації статистичних спостережень, методик розрахунків показників статистичного аналізу соціально-економічних явищ і процесів.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні та методологічні основи статистики. Спостереження, зведення та групування статистичних даних.
2. Узагальнюючі статистичні показники.
3. Характеристика методів аналізу статистичної інформації.

OK 19. Економічний аналіз

Мета вивчення курсу: формування системи теоретичних знань і практичних навичок з організації та методології проведення аналізу економічної діяльності, формування здібностей виконувати комплексні економічні розрахунки для ефективного здійснення господарської діяльності на мікро-, макро- та наднаціональному рівнях.

Завдання курсу: вивчення методів та прийомів проведення аналізу в сфері економічних відносин, формування системи показників, що характеризують діяльність суб'єктів національного та світового господарства, а також аналіз процесів, що впливають на результати їх діяльності, оформлення висновків та конкретних рекомендацій, що виходять з результатів аналізу.

Змістовні модулі:

1. Економічний аналіз в системі комерційної діяльності підприємств
2. Теоретичні та методологічні основи економічного аналізу.
3. Статистичні та економіко-математичні методи проведення економічного аналізу.

OK 20. Державна служба: теорія і практика

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі державного та регіонального управління враховуючі історичні надбання минулих поколінь менеджерів та науковців, розуміння концептуальних основ системного адміністрування організацій в сучасному світі; набуття умінь аналізу та прийняття адекватних управлінських рішень.

Завдання курсу: оволодіння теоретичними основами процесу державного та регіонального управління на основі поглядів різних вчених, вироблення вміння використовувати отримані знання на практиці.

Змістовні модулі:

1. Основи теорії та методології державного управління.
2. Державна влада та державне управління
3. Державне, галузеве та регіональне управління в окремих сферах суспільного розвитку.
4. Відносини органів публічної влади в системі управління.
5. Розвиток системи державного, галузевого, регіонального управління в Україні.
6. Ефективність діяльності державної служби в Україні

ОК 21. Теорія організацій

Мета вивчення курсу: формування системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь щодо управління функціональними підсистемами та елементами внутрішнього середовища організації на всіх стадіях її життєвого циклу.

Завдання курсу: теоретична підготовка студентів із питань сутності основних понять і категорій менеджменту організації та управління; принципів та функцій менеджменту організації; систем методів управління; інформаційного забезпечення процесу управління.

Змістовні модулі:

1. Методологічні аспекти теорії організації.
2. Основні організаційні процеси в діяльності підприємств.
3. Формування основних організаційних систем.
4. Поняття децентралізація і централізації організаційної системи.
5. Категорії організаційної ефективності.

ОК 22. Іноземна мова (за проф. спрямуванням)

Мета вивчення курсу: формування необхідної комунікативної спроможності у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах.

Завдання курсу: набуття навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності; оволодіння новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела.; користування усним монологічним та діалогічним мовленням у межах побутової, суспільно-політичної, загальноекономічної та фахової тематики.

Змістовні модулі:

1. Фонетичні норми іноземної мови.
2. Нормативна граматики іноземної мови.
3. Лексичний мінімум: організаційні форми підприємництва; кредитно-грошова система; міжнародна валютна система; методи роботи економіста; принципи й організація керування; дослідження ринку; рекламна діяльність; зовнішня торгівля.
4. Ділове листування.
5. Професійно орієнтовані джерела.

ОК 23. Менеджмент

Мета вивчення курсу: формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Завдання курсу: вивчення загальних закономірностей, принципів формування, функціонування та розвитку систем управління організацією; обґрунтування теоретико-методологічних засад створення і функціонування організацій; набуття вмінь побудови організаційних структур різних типів; засвоєння основних принципів управлінських відносин.

Змістовні модулі:

1. Методологічні засади теорії менеджменту.
2. Організація як система і соціум.
3. Основні організаційні теорії та моделі.
4. Організаційний процес. Самоорганізація.
5. Зовнішнє і внутрішнє середовище організації.
6. Організаційне проектування.
7. Культура організації та соціальна відповідальність у менеджменті.

ОК 24. Операційний менеджмент

Мета вивчення курсу: формування умінь розроблення операційної стратегії, створення та використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.

Завдання курсу: визначення закономірностей планування, створення та ефективного використання операційної системи організації; набуття вмінь щодо розроблення операційної стратегії підприємства; обґрунтування принципів забезпечення якості результатів операційної діяльності організації.

Змістовні модулі:

1. Теорія і методологія операційного менеджменту.
2. Операційна система і стратегія організації.
3. Ресурсне забезпечення операційної діяльності.

4. Управління процесом проектування та поточного функціонування операційної системи.
5. Управління результативністю операційної діяльності.
6. Управління якістю в операційному менеджменті.

ОК 25. Офісний менеджмент

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх менеджерів умінь організовувати свою роботу на основі правових, технологічних, організаційно-технічних механізмів, а також необхідних теоретичних та практичних навичок з питань управління офісом організації.

Завдання курсу: набуття теоретичних знань та підготовка висококваліфікованих менеджерів, які володіють науково-обґрунтованими методами організації управлінської праці; застосування сучасних принципів та напрямів наукової організації праці, обґрунтування механізмів використання часу як ресурсу; оволодіння принципами організації та проведення управлінської діяльності на будь-якому об'єкті.

Змістовні модулі:

1. Сутність та особливості офісного менеджменту та напрямків наукової організації офісної праці.
2. Організація, розподіл, кооперація, планування та нормування офісної праці.
3. Організація робочих місць в офісі та документальне забезпечення офісної роботи.
4. Організація проведення нарад, зборів, ділових переговорів.
5. Інформаційне забезпечення офісного менеджменту.
6. Культура офіс-менеджера.

ОК 26. Маркетинг

Мета вивчення курсу: формування сучасної системи поглядів та спеціальних знань у галузі маркетингу, набуття практичних навичок щодо просування товарів на ринку з урахуванням задоволення потреб споживачів та забезпечення ефективної діяльності підприємства.

Завдання курсу: вивчення загальних закономірностей розвитку маркетингу в ринкових умовах, системи маркетингу підприємства; обґрунтування принципів маркетингових досліджень і сегментації ринку; моделювання комплексу маркетингу; характеристика систем управління і контролю маркетингу на підприємстві.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні і методологічні основи маркетингу.
2. Інформаційні основи маркетингу.
3. Системи, види та характеристики маркетингу.
4. Комплекс маркетингу: сутність та зміст.
5. Організація та управління маркетинговою діяльністю.
6. Контроль маркетингу.

ОК 27. Зовнішньоекономічна діяльність

Мета вивчення курсу: формування системи знань і практичних навичок в пізнанні реальних процесів, законів, закономірностей, категорій, особливостей та тенденцій розвитку зовнішньоекономічних відносин та організації зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві.

Завдання курсу: розуміння сутності зовнішньоекономічної діяльності підприємства, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку; вивчення видів та форм ЗЕД підприємства; усвідомлення економічної природи комерційних операцій на зовнішніх ринках; вивчення принципів укладання та виконання угод; проведення економічного аналізу ЗЕД підприємства, визначення її ефективності.

Змістовні модулі:

1. Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
3. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів.
4. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

ОК 28. Фінанси підприємства

Мета вивчення курсу: формування базових знань з теорії фінансів, засвоєння закономірностей їх функціонування на макро- і мікрорівнях як теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи.

Завдання курсу: вивчення сутності, функцій та ролі фінансів у ринковій економіці; закономірностей їх еволюційного розвитку; теоретичних основ державних, корпоративних і міжнародних фінансів; засад функціонування фінансової системи держави.

Змістовні модулі:

1. Теорія і методологія фінансів і фінансової політики.
2. Бюджет, бюджетна система. Податкова система.
3. Фінансовий і страховий ринок.
4. Фінанси суб'єктів господарювання. Фінансовий менеджмент.

ОК 29. Логістика

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх менеджерів системи знань, вмінь та розуміння концептуальних основ логістики, механізму логістичних відтворень потокових систем, ефективного управління логістичними потоками.

Завдання курсу: вивчення загальних закономірностей розвитку логістичних систем, особливості та тенденції управління та оптимізація матеріальних потоків; оволодіння ідеологією концепції та навичками логістичного управління; опанування студентами методичного інструментарію формування та реалізації завдань логістики.

Змістовні модулі:

1. Логістика як сучасна система управління потоковими процесами. Логістика в системі менеджменту і комерції.
2. Концептуальні основи логістики.
3. Методологічний апарат логістики.
4. Функціонально-галузевий поділ логістики.
- 5.

ОК 30. Облік і аудит

Мета вивчення курсу: освоєння студентами основ бухгалтерського обліку діяльності підприємств різних форм власності та видів діяльності; набуття практичних навичок документального оформлення господарських операцій, ведення облікових реєстрів, складання фінансової звітності.

Завдання курсу: вивчити об'єкти бухгалтерського обліку; способи оцінки об'єкта; загально прийняті принципи бухгалтерського обліку; облікові процедури; облік окремих видів господарських операцій підприємств; фінансова звітність.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку і аудиту.
2. Методи бухгалтерського обліку. Інформаційні ресурси обліку і аудиту.
3. Бухгалтерський облік основних господарських процесів діяльності суб'єктів господарювання. Організація бухгалтерського обліку.
4. Організація та методика аудиту фінансової звітності.

ОК 31. Управління персоналом

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх менеджерів комплексу теоретичних знань і умінь щодо розроблення та здійснення кадрової політики, забезпечення цілеспрямованого використання персоналу організації.

Завдання курсу: визначення особливостей та загальних закономірностей формування, функціонування та розвитку персоналу організації; обґрунтування концептуальних засад та методологічних принципів управління персоналом; формування та аналіз стану кадрової політики організації; оцінювання ефективності та результативності управління персоналом.

Змістовні модулі:

1. Управління персоналом у системі менеджменту організацій.
2. Кадрова політика і стратегія управління персоналом організації.
3. Кадрове планування та організація набору і відбору персоналу.
4. Формування колективу організації.
5. Управління розвитком і рухом персоналу організації.
6. Соціальне партнерство в організації. Ефективність управління персоналом.

ОК 32. Самоменеджмент

Мета вивчення курсу: оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками з питань особистісного розвитку менеджера; формування у студентів індивідуальних особливостей та поведінкових навичок, які необхідні майбутньому керівнику; розвиток у майбутніх менеджерів умінь організовувати особисту працю.

Завдання курсу: теоретична та практична підготовка студентів із питань: визначення особистісних цінностей та цілей менеджера; управління саморозвитком особистості; розвинення навичок ефективного керівництва; організації управлінської діяльності менеджерів різних рівнів; застосування сучасних принципів та напрямів наукової організації діяльності менеджера; використання часу як ресурсу.

Змістовні модулі:

1. Методологічні підходи до самоменеджменту.
2. Планування особистої роботи менеджера. Тайм-менеджмент.
3. Планування ділової кар'єри менеджера. Організація діяльності менеджера.
4. Розвиток менеджерського потенціалу.

ОК 33. Адміністративний менеджмент

Мета вивчення курсу: підвищення ефективності управління організаційними структурами завдяки правильному використанню менеджерами різних рівнів принципів та інструментів адміністрування, створенню цілісної системи адміністративного управління організацією.

Завдання курсу: вивчення термінологічної бази з адміністративного менеджменту; обґрунтування ролі адміністрації та менеджера-адміністратора в системі адміністративного менеджменту; вивчення функцій та процесу адміністративного управління; формування вмінь щодо планування та організування адміністративної роботи;

обґрунтування вибору форм і методів адміністративного впливу на підлеглих; вивчення форм адміністративного контролювання та регулювання діяльності; формування інформаційно-адміністративного забезпечення роботи організації.

Змістовні модулі:

1. Теорія адміністративного менеджменту.
2. Система адміністративного менеджменту та апарат управління.
3. Планування та організація праці в адміністративному менеджменті.
4. Мотивування, контролювання та регулювання в адміністративному менеджменті.
5. Методи та управлінські рішення в адміністративному менеджменті.

ОК 34. Управління електронною комерцією

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх менеджерів системних знань і практичних навичок роботи у віртуальному комерційному середовищі.

Завдання курсу: здійснення процесів формування у студентів навичок володіння науково-обґрунтованими методами організації комерційних процесів у світовій мережі Інтернет з точки зору вивчення електронного ринку організації оптової та роздрібною торгівлі на основі нормативно-правового забезпечення електронної комерції.

Змістовні модулі:

1. Розвиток електронної комерції в системі світової інформаційної економіки.
2. Інструментарій електронної комерції.
3. Механізми Інтернет-маркетингу і логістики. Організація роздрібною торгівлі в Інтернеті.
4. Платіжні системи електронної комерції.
5. Нормативно-правове забезпечення та безпека електронної комерції.

ОК 35. Інвестиційний менеджмент

Мета вивчення курсу: формування знань і навичок щодо розроблення інвестиційної стратегії підприємства, аналізу інвестиційної привабливості проектів, методів оцінки їх ефективності, ризиків, ліквідності, формування інвестиційного фінансового портфеля та програм реальних інвестицій підприємства.

Завдання курсу: з'ясування сутності і особливостей інвестиційного менеджменту на підприємстві; формування знання теоретико-методологічних аспектів та навичок практичного застосування прийомів і методів формування інвестицій, розробки інвестиційних проектів, створення системи інвестиційного менеджменту та забезпечення її ефективного функціонування в динамічному ринковому середовищі; ознайомлення з розробкою бізнес-планів інвестиційних проектів; виявлення особливостей інвестиційного менеджменту діяльності фірм на вітчизняному ринку.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні і методологічні основи інвестицій і інвестиційного менеджменту.
2. Оцінка інвестиційних якостей і ефективності інструментів фондового ринку.
3. Обґрунтування і оцінка ефективності реальних інвестиційних проектів.
4. Інвестиційний ризик: його оцінка і прогнозування.
5. Напрямки подальшого розвитку інвестиційного менеджменту.

ОК 36. Організаційна поведінка

Мета вивчення курсу: опанування знанням та набуття практичних навичок з питань індивідуально-психологічних характеристик особистості, її мотивації та ставлення до різних складових трудового процесу, вертикальних і горизонтальних комунікацій та міжособових стосунків, тенденцій організаційного розвитку та реакцій на зміни, що дасть можливість ідентифікувати, розуміти та прогнозувати людську поведінку в конкретних ситуаціях.

Завдання курсу: засвоєння основних теоретичних положень і вироблення практичних навичок формування і управління поведінкою персоналу в організації; вивчення проблематики розвитку і ефективного управління людськими ресурсами сучасної організації; освоєння різних підходів до управління людським потенціалом організації.

Змістовні модулі:

1. Концепція організаційної поведінки.
2. Управління поведінкою індивіда. Мотивація та результативність в організації.
3. Організація роботи індивіда. Персональний розвиток в організації.
4. Управління комунікаціями і поведінкою людини в організації.
5. Організаційна культура. Управління організаційним розвитком. Зміни в організації .

ОК 37. Стратегічне управління

Мета вивчення курсу: оволодіння сучасними теоретичними основами стратегічного управління та практичними навичками прийняття стратегічних рішень в процесі управління діяльністю та розвитком підприємства на ринку.

Завдання курсу: теоретична підготовка студентів і формування у них навичок у сфері стратегічного управління підприємством; обґрунтування принципів стратегічного планування; здобуття навичок щодо реалізації портфельних стратегій та управління стратегічною позицією підприємства.

Змістовні модулі:

1. Концептуальні засади теорії стратегічного управління.
2. Стратегічний потенціал підприємства та формування його конкурентних переваг.
3. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства та стратегічне планування.
4. Види стратегічного управління. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства.
5. Стратегічний контроль в процесі стратегічних перетворень на підприємстві.

ОК 38. Комунікативний менеджмент

Мета вивчення курсу: опанування студентами знань щодо різних форм ділової комунікації, необхідних для професійної діяльності в царині менеджменту, задля досягнення конструктивного результату при діловій взаємодії та забезпечення розвитку комунікативної компетентності фахівця шляхом зваженого аналізу ділових ситуацій і ефективного впливу на них в умовах інформаційного суспільства.

Завдання курсу: дати системне уявлення про ділову комунікацію і методологію комунікативного менеджменту. Для цього необхідно засвоїти понятійно-категоріальний апарат дисципліни, опанувати структуру, функції, види і форми комунікації, сформувані знання щодо концептуальних засад і стратегії комунікативного менеджменту.

Змістовні модулі:

1. Комунікативний процес в зовнішньому середовищі організації
2. Механізми управління комунікаціями
3. Корпоративна ідентичність
4. Сутність та роль комунікативного менеджменту в управлінні

ОК 39. Управління інноваціями

Мета вивчення курсу: оволодіння сучасними теоретичними основами та практичними навичками управління інноваційною діяльністю організації.

Завдання курсу: теоретична підготовка студентів і формування у них навичок у сфері управління інноваційною діяльністю організації; опанування студентами організаційних форм інноваційної діяльності та механізмів державної підтримки інноваційних процесів; обґрунтування принципів формування етапів життєвого циклу інноваційного проекту; вміння оцінювання студентами ефективності інноваційної діяльності організації.

Змістовні модулі:

1. Сутність понять управління інноваціями.
2. Інноваційна діяльність як об'єкт управління.
3. Державна підтримка інноваційних процесів.
4. Організаційні форми інноваційної діяльності. Управління інноваційним розвитком організації.
5. Управління інноваційним проектом.
6. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації.

Опис вибіркового навчального дисциплін

Дисципліни загальної підготовки

БК 1 (1). Економічна інформатика

Мета вивчення курсу: формування знань про принципи побудови та функціонування обчислювальних машин, організацію обчислювальних процесів на персональних комп'ютерах та їх алгоритмізацію, програмне забезпечення персональних комп'ютерів і комп'ютерних мереж, а також ефективне використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності.

Завдання курсу: вивчення теоретичних основ інформатики і набуття навичок використання прикладних систем оброблення економічних даних та систем програмування для персональних комп'ютерів і локальних мереж під час дослідження соціально-економічних систем та розв'язування задач фахового спрямування.

Змістовні модулі:

1. Системотехнічне забезпечення та інформаційні технології управління.
2. Локальні та глобальні мережі. Web-дизайн.
3. Програмне забезпечення інформаційних систем.
4. Основи офісного програмування. Експертні системи. Перспективи розвитку ІТ.

БК 1 (2). Масова комунікація та інформація

Мета вивчення курсу: привити студентам розуміння сутності основних понять масової комунікації, місця комунікативного процесу в соціально-економічній діяльності, дати знання про роль комунікації як сфери економічної діяльності, навчити їх прийомам впливу на різні аудиторії в рамках управлінської діяльності.

Завдання курсу: розглянути особливості соціальних комунікацій як важливої складової людської діяльності; розуміти процеси передачі інформації; обґрунтувати форми і формати масової комунікації; розкрити прийоми і методи впливу на різні аудиторії; вивчити характерні особливості різних видів і типів інформації та комунікації; охарактеризувати головні теорії масових комунікацій; дослідити складові комунікативної компетентності; вивчити способи та методи масового спілкування.

Змістовні модулі:

1. Поняття про масову комунікацію та маси.
2. Поняття інформації. Масова інформація та її типологічні характеристики.
3. Законодавчі основи масово-інформаційної діяльності.
4. Напрями і методи досліджень масової інформації та комунікації.

БК 2 (1). Релігієзнавство

Мета вивчення курсу: є ознайомлення студентів із предметом, структурою та теоретико-методологічними завданнями релігієзнавства; надання студентам систематизованих знань про об'єктивні закономірності появи, історичного розвитку та функціонування релігії на різних етапах духовно-культурного суспільно-релігійного поступу людства.

Завдання курсу: висвітлити природу походження релігії (науково-філософський та теологічний підходи); визначити роль і місце релігії у процесі самовизначення та становлення людини як особистості; проаналізувати сучасний стан релігії (церкви) в світі, Україні та регіоні і показати основні тенденції змін релігійної мережі; познайомити студентів з основними принципами, що забезпечують мирне співіснування релігійного й альтернативного до нього світогляду, сприяють утвердженню міжконфесійної злагоди й релігійної терпимості між людьми різних конфесій та світоглядних позицій.

Змістовні модулі:

1. Вступ до релігієзнавства.
2. Національні та світові релігії.
3. Роль релігії в сучасному суспільстві.

БК 2 (2). Культурологія

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів з фундаментальними досягненнями світової та вітчизняної культури, розкрити єдність і різноманітність культур світу, показати значущість культури в життєдіяльності людини й соціальних груп, її роль у творчості та вдосконаленні особистості, гуманізації суспільних відносин.

Завдання курсу: охарактеризувати основні терміни та поняття культурології на рівні відтворення, тлумачення для розширення інтелектуального рівня; обґрунтувати закономірності культурного процесу, культури як специфічного та унікального феномену людства; розглянути основні етапи розвитку світової та української культури.

Змістовні модулі:

1. Закономірності формування та розвитку культури як феномену людської діяльності, специфіка розвитку матеріальної та духовної культури.
2. Історія становлення культурології як системи інтегрованих знань людської цивілізації.
3. Форми і види культури. Типологія культури.

4. Історична динаміка світової культури.

БК 2 (3). Етика та естетика

Мета вивчення курсу: полягає у тому, щоб студенти сформували загальні уявлення про найважливіші етичні та естетичні категорії, донести знання про основні етапи розвитку теорії моралі, розкрити суть законів краси і гармонії, теорії і практики мистецько-художньої творчості, виробити правильне розуміння сенсу і ролі моралі у сфері професійної діяльності, а також необхідних у фаховій діяльності естетичних критеріїв та художньо-творчих методів.

Завдання курсу: навчити студентів розуміти основні етичні та естетичні поняття, практично використовувати набуті знання у подальшій трудовій діяльності, в різних життєвих ситуаціях, виробити правильне розуміння морального аспекту професійної діяльності, вміння переконливо відстоювати свої моральні принципи, усвідомлювати значення категорії краси, художньо-мистецької творчості у професійній практиці.

Змістовні модулі:

1. Зміст, структура, категорії етики та естетики.
2. Сучасні проблеми етики. Моральні дилеми, естетична оцінка, критерії смаку.
3. Свобода творчості та права людини в сучасному світі.
4. Художня творчість як об'єкт естетичного аналізу.

БК 3 (1). Логіка

Метою вивчення курсу: познайомити студентів з основними формами мислення (поняття, судження, умовивід, доведення). Познайомити з основними формально-логічними законами, з правилами аргументації.

Завдання курсу: навчитись встановлювати зміст та обсяг понять, визначати, поділювати, обмежувати та узагальнювати поняття; навчитися встановлювати кількість і якість суджень, модальність суджень; оволодіти правильними схемами міркувань; знати правила і можливі помилки в аргументації.

Змістовні модулі:

1. Поняття і судження як форми мислення
2. Умовивід як інтелектуальний процес
3. Логічні основи аргументації

БК 3 (2). Державне регулювання економіки

Мета вивчення курсу: оволодіння знаннями методології, методики та організаційних основ державного регулювання економіки.

Завдання курсу: розкрити сутність, мету і завдання державного регулювання економіки; визначити теоретичні основи формування та реалізації стратегії соціально-економічної політики держави; вивчити засоби впливу держави на економічній і соціальний розвиток та соціально-економічні процеси; вивчити сутність, функції та методику соціально-економічного прогнозування, державного програмування і макроекономічного планування.

Змістовні модулі:

1. Державне регулювання економіки як функція держави. Стратегія соціально-економічного розвитку країни.
2. Напрями та складові державної економічної політики.
3. Регіональна економічна політика.

БК 4 (1). Правове регулювання туристичної діяльності і готельно-ресторанного бізнесу

Мета вивчення курсу: формування теоретичних знань про систему правового регулювання туристичної діяльності та ГРБ в Україні, а також навичок роботи з нормативно-правовими актами, що становлять цю систему.

Завдання курсу: формування у студентів здатності до самостійного оволодіння законодавством України, що регулює відносини у сфері туризму і гостинності, правильного його застосування.

Змістовні модулі:

1. Правове забезпечення та використання туристичних ресурсів та ресурсів ГРБ. Стандартизація, сертифікація та ліцензування в галузі туризму і ГРБ.
2. Управління власністю в сфері туризму і ГРБ.
3. Нормативно-правове забезпечення надання туристичних послуг та послуг сфери гостинності.

БК 4 (2). Економетрія

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх менеджерів сучасного економічного мислення та спеціальних знань з використання системного аналізу, різних методів економетричного аналізу як складової підтримки прийняття рішень щодо економічних об'єктів різної складності, ієрархії та організації.

Завдання курсу: визначення специфікації економічної моделі; обчислення оцінки її параметрів; оцінювання її якості; надання економіко-статистичного тлумачення одержаних результатів; визначення мультиколінеарності та способів її усунення; використання узагальненого методу найменших квадратів; побудова багатofакторної лінійної економетричної моделі динаміки; оцінювання параметрів системи одночасних рівнянь; використання прикладного програмного забезпечення для рішення професійних задач.

Змістовні модулі:

1. Статистичні методи оцінки зв'язків економічних показників. Однофакторна регресійна модель.
2. Багатофакторні економетричні моделі динаміки.

БК 5 (1). Соціологія

Мета вивчення курсу: є засвоєння студентами основних теоретичних положень сучасної соціологічної науки, сприяння розумінню змісту суспільних процесів, визначення факторів, що впливають на поведінку людини у всіх сферах її життєдіяльності, формування культури соціологічного мислення та сприяння підвищенню загального рівня культури майбутніх спеціалістів, формування та активізація їх творчого та інтелектуального потенціалу, критичного підходу до аналізу різноманітних явищ та процесів сучасного українського суспільства.

Завдання курсу: основні поняття та категорії соціології; структуру та функції соціології в сучасній науці та практиці; основні закономірності та механізми соціалізації людини; особливості вивчення галузевих соціологій; основні поняття і категорії соціології політики, економіки, освіти, молоді, управління, сім'ї та інших галузевих соціологій; основні тенденції соціологічного вивчення соціальних проблем культури та релігії; методологію та базові методи практичної роботи соціолога; сучасні суспільні проблеми в Україні, методи їх дослідження та вирішення.

Змістовні модулі:

1. Загальна теорія та історія соціології
2. Суспільство як цілісна система
3. Суб'єкти суспільного життя

БК 5 (2). Стратегічні комунікації

Мета вивчення курсу: дати майбутнім фахівцям систематизоване й емпірично аргументоване уявлення про функціонування стратегічних комунікацій у сучасному світі, місце і роль зв'язків з громадськістю в державних структурах; про організацію діяльності та особливості методів роботи PR-служб органів державної влади та місцевого самоврядування, зокрема прес-служб, про специфіку письмових PR-комунікацій та особливості управління інформаційним простором, а також про впровадження електронного уряду

Завдання курсу: навчити майбутніх спеціалістів з менеджменту аналізувати сучасний інформаційний простір, визначати роль держави у суспільно-політичній комунікації, розуміти необхідність встановлення взаємовигідних відносин з медіаструктурами, використовувати в практичній діяльності комунікаційний інструментарій PR-служб.

Змістовні модулі:

1. Сутність та різновиди стратегічних комунікацій.
2. Цільова аудиторія стратегічних комунікацій.
3. Процес реалізації стратегічних комунікацій та його складові компоненти.
4. Перспективи розвитку сучасних стратегічних комунікацій.

Дисципліни професійної підготовки

БК 6 (1). Ціноутворення

Мета вивчення курсу: формування системи знань з теорії і практики ціноутворення на підприємствах різних сфер діяльності.

Завдання курсу: вивчити теоретичні засади ціноутворення; розглянути структуру ціни та зміст її елементів; вивчити методи формування цін в ринковій економіці; набути навички застосування різних методів ринкового ціноутворення.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні основи ціноутворення. Структура ціни
2. Методи ціноутворення. Цінова політика.

БК 6 (2). Інфраструктура регіональної економіки

Мета вивчення курсу: формування знань щодо теоретичних і практичних засад формування інфраструктури регіональної економіки України, сучасного стану та напрямків регіонального розвитку національної економіки.

Завдання курсу: засвоєння теорії інфраструктурного забезпечення, розвитку регіональної економіки та територіального розвитку, наукових засад регіональної інфраструктурної політики; оволодіння знаннями про територіальну і галузеву інфраструктуру господарського комплексу України та її економічних районів.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні засади інфраструктурного розвитку регіональної економіки.
2. Рівні і види інфраструктури регіональної економіки.
3. Виробнича, підприємницька, фінансова-кредитна, транспортна, інформаційна інфраструктура та інфраструктура сфери послуг регіональної економіки.

БК 7 (1). Страхування

Мета вивчення курсу: формування системи знань з теорії і практики страхового захисту майнових інтересів підприємств та фізичних осіб на випадок настання ризикових ситуацій; вивчення особливостей організації страхового ринку та страхових компаній.

Завдання курсу: з'ясувати об'єктивну необхідність, сутність і роль страхування; висвітлити організацію і шляхи розвитку страхового ринку та державного регулювання страхової діяльності; розглянути умови особового страхування, страхування майна, страхування відповідальності, перестраховання з позицій вітчизняного та зарубіжного досвіду.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні основи страхування. Страховий ринок.
2. Галузі страхування.

ВК 7 (2). Економіка регіональних організацій

Мета вивчення курсу: оволодіння студентами виробничих відносин і загальних принципів економіки регіональних організацій та на цій основі отримання ними спеціальних знань, необхідних для практичної діяльності в області економічного проектування на підприємствах регіонального підпорядкування, а також планування і реалізація заходів з підвищення ефективності виробництва і комерційної діяльності.

Завдання курсу: вивчення студентами дії економічних законів стосовно об'єктів регіональної економіки країни, методів техніко-економічних обґрунтувань планових і проектних рішень, наукових основ і шляхів прискорення соціально-економічного розвитку підприємств регіону, шляхів підвищення ефективності використання трудових, матеріальних, природних, інформаційних і фінансових ресурсів; вивчення господарського механізму, принципів і напрямлень вдосконалення планування і управління на основі регіоналістики.

Змістовні модулі:

1. Організації в системі регіональної економіки. Типологія регіональних організацій.
2. Ресурсне забезпечення виробничо-комерційної діяльності регіональних підприємств.
3. Економічний механізм функціонування регіональних підприємств.
4. Оцінка ефективності господарської діяльності регіональних організацій (підприємств).

ВК 8 (1). Бренд-менеджмент

Мета вивчення курсу: розвиток ключових компетенцій у галузі брендингу, вироблення у студентів професійного погляду на діяльність зі створення та управління брендами, який допоможе їм в майбутньому розробляти конкурентноспроможні і охороноздатні товарні знаки, визначати їх позиціонування та імідж, управляти їх розвитком з урахуванням маркетингових стратегій фірми.

Завдання курсу: знання і розуміння ролі брендингу в бізнес-моделі функціонування різних компаній на сучасних ринках; системні знання типів брендів і їх різних ролей в марочному портфелі компанії; знання принципів і технологій створення брендів для ринків; системні знання теорій та інструментів брендингу; розуміння принципів формування портфелів брендів; навички застосування зазначених знань в дослідницькій роботі.

Змістовні модулі:

1. Сучасні концепції брендингу
2. Портфель брендів компанії
3. Розробка платформи та системи ідентифікаторів бренду.
4. Маркетингові комунікації та їх роль у побудові бренду.

ВК 8 (2). Екологічний менеджмент

Мета вивчення курсу: формування у студентів знань стосовно сучасних моделей екологічного менеджменту, підготовка студентів до практичного застосування отриманих знань для державних установ та підприємств регіонального та локального рівнів.

Завдання курсу: визначення понять та категорій екологічного менеджменту; розгляд історії формування сучасної системи екологічного менеджменту в Україні та закордоном; обґрунтування організаційних аспектів планування, забезпечення та підготовки еколого-орієнтованого менеджменту персоналу; дослідження систем менеджменту довкілля підприємства; розгляд соціальних аспектів екологічного аудиту; формування навичок щодо впровадження системи екологічного менеджменту на підприємстві.

Змістовні модулі:

1. Категорії і концепції екологічного менеджменту. Принципи, форми та методи екологічного менеджменту.
2. Нормативно-правові основи екологічного менеджменту. Система організації екологічного менеджменту підприємства.
3. Стратегічний екологічний менеджмент, його інструменти та завдання.
4. Екологічний облік і екологічний аудит на підприємстві.
5. Міжнародні стандарти систем екологічного менеджменту і аудиту.

БК 9 (1). Інформаційні системи в менеджменті

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі управління інформацією, інформаційним середовищем та засобами роботи із інформаційними ресурсами організації враховуючі історичні надбання минулих поколінь менеджерів та науковців, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями в сучасному світі; набуття умінь аналізу та прийняття адекватних управлінських рішень в сфері організації роботи із управлінською інформацією.

Завдання курсу: оволодіння студентами теоретичними основами процесу управління сучасними інформаційними системами, їх складовими елементами та процесом еволюційного розвитку. Визначення основних напрямків роботи із інформаційними базами даних, особливостей планування та реалізації заходів, що спрямовані на урегулювання інформаційних процесів.

Змістовні модулі:

1. Сучасний стан і тенденції розвитку інформаційних технологій. Еволюція інформаційних систем.
2. Створення інформаційних систем, їх якість та ефективність. Математичне, програмне та інформаційне забезпечення нових інформаційних технологій (НІТ).
3. Інформаційно-довідкові системи у менеджменті.
4. Інформаційні технології формування бізнес-планів.

БК 9 (2). Інфраструктура туризму

Мета вивчення курсу: теоретична та практична підготовка фахівців для подальшої професійної діяльності на підприємствах туристичного господарства та надбання ними економічних навиків при вирішенні питань, що стосуються технічного та організаційного забезпечення рекреаційно-туристичних комплексів.

Завдання курсу: опанування студентами змісту та ролі інфраструктури туризму та її призначення; характеристика принципів типізації підприємств інфраструктури туризму; формування у студентів навичок аналізу діяльності посередників на ринку туристичних послуг.

Змістовні модулі:

1. Категорії та особливості формування інфраструктури туризму.
2. Типізація підприємств інфраструктури туризму.
3. Посередники на ринку туристичних послуг. Діяльність туристичних агентів.
4. Склад і проблеми розвитку інфраструктури туризму.

ВБ 1.1 Основи готельно-ресторанного бізнесу

Мета вивчення курсу: обґрунтуванні теоретичних основ організації готельно-ресторанного бізнесу та функціонування підприємств індустрії гостинності, управління підприємствами та формування практичних навичок використання цих знань для прийняття управлінських рішень для ефективного управління функціонуванням підприємствам готельно-ресторанного бізнесу.

Завдання курсу: теоретична і практична підготовка студентів з питань: організаційні основи обслуговування в готельно-ресторанному господарстві; нормативно-правове регулювання обслуговування в готельно-ресторанній індустрії; структура підприємств з надання послуг обслуговування в готельно-ресторанній індустрії; організація процесу обслуговування; норми праці на підприємствах обслуговування в готельно-ресторанному господарстві; світовий досвід організації обслуговування в готельно-ресторанній індустрії.

Змістовні модулі:

1. Готельно-ресторанний бізнес в системі сфери послуг. Історія розвитку готельно-ресторанного бізнесу.
2. Принципи, мета, завдання, функції готельно-ресторанного бізнесу.
3. Планування готельно-ресторанного бізнесу.
4. Оцінка результативності готельно-ресторанного бізнесу

ВБ 2.1 Основи підприємництва

Мета вивчення курсу: формування у студентів систематизованих знань з основ підприємницької діяльності, пов'язаних з послідовним вивченням і засвоєнням основ і правил сучасного бізнесу.

Завдання курсу: вивчення об'єктивних засад та сутність підприємства; одержання знань з питань видів та сфер підприємницької діяльності, організації підприємства; оволодіння необхідними знаннями основ правового забезпечення підприємництва, державної підтримки та сприяння його розвитку, податкової системи.

Змістовні модулі:

1. Природа і економічна сутність підприємництва. Сучасні організаційні форми бізнесу.
2. Види підприємницької діяльності.
3. Засновницькі документи та їх підготовка Державна реєстрацій та припинення діяльності підприємства.
4. Система забезпечення функціонування бізнесу. Ризики в діяльності підприємця.

ВБ 1. 2. Організація готельного господарства

Мета вивчення курсу: полягає у засвоєнні студентами теоретичних і практичних основ організації функціонування підприємства готельного господарства на ринку, і сприйнятті ними готельного господарства як невід'ємної частини сфери послуг України.

Завдання курсу: теоретична і практична підготовка студентів з наступних питань: особливості організації готельного господарства в Україні та за кордоном; основні фактори, що впливають на розподіл підприємств готельного господарства на типи та категорії; організація технологічної структури підприємств готельного господарства; організація процесу обслуговування на підприємствах готельного господарства; організація обслуговування клієнтів в підприємствах готельного господарства різних типів та категорій; організація допоміжних служб, цехів і обслуговуючих господарств; організація праці в готельному господарстві; організація виробничого процесу в підрозділах підприємства готельного господарства, та його контроль.

Змістовні модулі:

1. Організаційно-комерційні основи функціонування підприємств готельного господарства.
2. Організація і технологія обслуговування в готельному господарстві.
3. Організація праці на підприємствах готельного бізнесу.
4. Оцінка ефективності організації готельно-ресторанного господарства.

ВБ 2.2. Теорія прийняття рішень

Мета вивчення курсу: формування системи фундаментальних теоретичних знань і практичних навичок у галузі ідентифікації проблем прийняття рішень; опанування методів і систем підтримки прийняття рішень в управлінні.

Завдання курсу: вивчення основних засад теорії прийняття рішень, орієнтованих на застосування сучасних наукових методів, моделей та засобів інформаційних технологій; набуття вмінь створення, використання й адаптації систем підтримки прийняття рішень.

Змістовні модулі:

1. Основні положення теорії прийняття рішень.
2. Процес прийняття і реалізації управлінських рішень.
3. Експертні методи і системи прийняття рішень
4. Методи прийняття рішень в умовах визначеності, ризику і конфлікту.

ВБ 1.3 / ВБ 2.3 Друга іноземна мова

Мета вивчення курсу: навчити студентів основам іноземної комунікації у ситуаціях повсякденного та професійного життя; сформувати професійні та функціональні комунікативні компетенції у користуванні іноземною мовою в ситуаціях ділового життя фахівців у сфері обслуговування; розвивати загальні та професійно орієнтовані комунікативні мовленнєві компетенції для забезпечення ефективного спілкування іноземною мовою в академічному та професійному середовищі.

Завдання курсу: коректування, уніфікація та розвиток системи базових мовних знань з фонетики, граматики й лексики іноземної мови; розвиток вмінь і навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, б говоріння, аудіювання, письмо) у межах загальнонавчальної та загально-економічної мови; розвиток вмінь користуватися мовою для досягнення певних функціональних цілей у залежності від особливостей соціальної й професійної взаємодії; розвиток вмінь обирати мовні форми, використовувати й перетворювати їх відповідно до низки екстралінгвістичних факторів (конкретних індивідів, які застосовують певні мовні одиниці у професійній сфері); розвиток здатності ставити й вирішувати прикладні завдання на іноземній мові відповідно до сучасних професійних вимог.

Змістовні модулі:

1. Іноземний науковий дискурс.
2. Науково-письмова комунікація.

ВБ 1.4. Бізнес-планування підприємств готельно-ресторанного бізнесу

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх фахівців системи спеціальних знань спрямованих на пізнання методики планування діяльності організації і складання бізнес-планів, розробки комплексного підходу до бізнес-планування в галузі ГРБ.

Завдання курсу: вивчення теорії та практики діяльності підприємств ГРБ; розвиток умінь самостійно виконувати відбір показників для складання плану, оцінювати фінансово-економічний стан підприємства та розробляти оперативні плани; набуття навичок планування виробничої діяльності підприємства та складання бізнес-плану підприємства.

Змістовні модулі:

1. Сутність і теоретичні основи бізнес-планування. Специфіка планування в системі ГРБ.
2. Принципи бізнес-планування підприємств ГРБ. Структура бізнес-плану.
3. Обґрунтування маркетингової програми бізнес-плану.
4. Оцінка ефективності бізнес-планування підприємств ГРБ.

ВБ 2.4. Ризик-менеджмент

Мета вивчення курсу: формування необхідних теоретичних знань про методи та засоби управління ризиками в бізнесі, а також придбання практичних навичок визначення і аналізу ризиків та оцінки їхнього впливу на результати бізнесу.

Завдання курсу: знання студентами концептуальних основ ризик-менеджменту; ідентифікації ризиків; методи аналізу ризиків; системи ранжування ризиків; застосування сучасних методів боротьби з ризиками.

Змістовні модулі:

1. Ризик-менеджмент організації.
2. Управління ризиками в проектах.

ВБ 1.5. Аналіз господарської діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу

Мета вивчення курсу: розкрити суть та роль економічного аналізу в управлінні підприємствами ГРБ, сформувати систему знань студентів з теоретичних основ економічного аналізу, навчити застосовувати технічні прийоми для вирішення аналітичних задач розвитку підприємств ГРБ.

Завдання курсу: одержання теоретичних знань щодо проведення аналізу господарської діяльності підприємства; формування практичних навичок по виявленню факторів і оцінка їхнього впливу на основні економічні показники роботи підприємства; підготовка інформаційної бази для проведення аналізу господарської діяльності і використання її в прийнятті управлінських рішень; оволодіння методичним апаратом проведення аналізу господарської діяльності з урахуванням досягнень економічної науки.

Змістовні модулі:

1. Особливості теоретичних та методологічних підходів до аналізу господарської діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу.
2. Методика аналізу підприємств готельно-ресторанного бізнесу.
3. Аналіз конкурентного середовища підприємств готельно-ресторанного бізнесу.
4. Аналіз фінансового стану підприємств готельно-ресторанного бізнесу

ВБ 2.5. Аналіз господарської діяльності підприємства

Мета вивчення курсу: розкрити суть та роль економічного аналізу в управлінні підприємствами, сформувати систему знань студентів з теоретичних основ економічного аналізу, навчити застосовувати технічні прийоми для вирішення аналітичних задач розвитку підприємств.

Завдання курсу: одержання теоретичних знань щодо проведення аналізу господарської діяльності підприємства; формування практичних навичок по виявленню факторів і оцінка їхнього впливу на основні економічні показники роботи підприємства; підготовка інформаційної бази для проведення аналізу господарської діяльності і використання її в прийнятті управлінських рішень; оволодіння методичним апаратом проведення аналізу господарської діяльності з урахуванням досягнень економічної науки.

Змістовні модулі:

1. Теорія і методологія системи АГД підприємства.
2. Аналіз показників ресурсного потенціалу підприємства.
3. Організація та методика аналізу інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства.
4. Узагальнення результатів аналізу господарської діяльності.

ВБ 1.6. Організація та технологія виробництва в готельно-ресторанному бізнесі

Мета вивчення курсу: формування у студентів навичок організації планування, техніки та технології обслуговування на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу..

Завдання курсу орієнтовані на підготовку студентів з наступних питань: організаційні основи обслуговування в готельно-ресторанному господарстві; нормативно-правове регулювання обслуговування в готельно-ресторанній індустрії; структура підприємств з надання послуг обслуговування в готельно-ресторанній індустрії; організація процесу обслуговування; норми праці на підприємствах обслуговування в готельно-ресторанному господарстві; світовий досвід організації обслуговування в готельно-ресторанній індустрії.

Змістовні модулі:

1. Організація обслуговування в готельному господарстві.
2. Організація, планування, технологія обслуговування у ресторанному господарстві.
3. Нормативно-правове регулювання організації та технології виробництва в готельно-ресторанному бізнесі.

ВБ 2.6. Оподаткування підприємства

Мета вивчення курсу: дати студентам правильне розуміння закономірностей у сфері податкових відносин держави та розкрити способи використання цих закономірностей у практиці податкової роботи.

Завдання курсу: формування у студентів правильного розуміння закономірностей у сфері податкових відносин держави та розкриття способів використання цих закономірностей у практиці податкової роботи, висвітлення ролі і значення податкової політики в процесі економічного розвитку, навчити вільно орієнтуватись у відповідному законодавстві та застосовувати отримані знання на практиці.

Змістовні модулі:

1. Теорія, методологія та історія системи оподаткування.
2. Податкова система України та її функції.

3. Оподаткування юридичних та фізичних осіб.

ВБ 1.7. Економіка підприємств готельно-ресторанного бізнесу

Мета вивчення курсу: формування у студентів економічного мислення і системи спеціальних економічних знань в галузі управління господарсько-фінансовою діяльністю підприємств готельно-ресторанного господарства, опанування необхідними практичними навичками економічного обґрунтування управлінських рішень.

Завдання курсу: визначення ролі і місця готельно-ресторанного господарства у економічному комплексі та в системі ринкового господарства України; визначення особливостей фінансово-господарського механізму суб'єктів господарської діяльності підприємств ГРГ; управління ресурсним потенціалом підприємств готельно-ресторанного господарства; управління обсягами діяльності підприємств ГРГ; управління фінансовими результатами підприємств ГРГ; обґрунтування ефективності інвестиційної діяльності підприємств ГРГ; розробка і обґрунтування економічної стратегії підприємств ГРГ.

Змістовні модулі:

1. Ринок послуг готельно-ресторанного бізнесу.
2. Управління обсягами господарської діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу.
3. Управління економічними ресурсами підприємств готельно-ресторанного бізнесу.
4. Управління фінансово-господарською діяльністю підприємств готельно-ресторанного бізнесу.

ВБ 2.7. Технологічний менеджмент

Мета вивчення курсу: формування у студентів системи теоретичних знань та практичних навичок з питань управління технологічним розвитком підприємства, розробки, придбання та впровадження нових технологій.

Завдання курсу: опанування теоретично-методологічними положеннями технологічного менеджменту; формування у студентів практичних навичок щодо аналітичного забезпечення та планування технологічного розвитку підприємств, управління розробкою, придбанням та впровадженням нових технологій в діяльність підприємств.

Змістовні модулі:

1. Технологічний розвиток як об'єкт управління
2. Теоретичні положення технологічного менеджменту.
3. Аналіз та планування технологічного розвитку підприємства.
4. Управління розробкою нових та вдосконалення діючих технологій

ВБ 1.8. Менеджмент підприємств готельно-ресторанного бізнесу

Мета вивчення курсу: підготовка висококваліфікованих менеджерів, які б могли за рахунок ефективного управління значно підвищити конкурентоспроможність підприємств готельно-ресторанного бізнесу.

Завдання курсу: формування знань, навичок і вмінь у студентів, розвитку здібностей, що дають змогу здійснювати управлінську, організаційну, методичну, діагностичну, інноваційну діяльність, керуючи організаціями готельно-ресторанного бізнесу.

Змістовні модулі:

1. Готельно-ресторанний бізнес як об'єкт управління. Система управління ГРБ.
2. Організаційно-адміністративні, економічні, соціально-психологічні методи управління підприємством ГРБ.
3. Управління персоналом підприємств готельно-ресторанного бізнесу.
4. Ефективність менеджменту на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу.

ВБ 2.8. Маркетинг-менеджмент підприємства

Мета вивчення курсу: формування у студентів системи теоретичних знань і практичних навичок щодо організації, планування, реалізації та контролю маркетингової діяльності промислового підприємства з урахуванням принципів сталого розвитку, посідає чільне місце в системі підготовки фахівців з менеджменту.

Завдання курсу: ознайомлення студентів із відповідними поняттями, категоріями та процесами маркетингового менеджменту; вивчення системи методів, алгоритмів та інструментарію управління маркетинговою діяльністю на підприємстві; опанування практичних навичок з маркетингового планування, формування організаційних маркетингових структур на підприємстві, контролю й аналізу маркетингової діяльності; набуття вмінь творчого пошуку напрямів і резервів удосконалення процесів і методів управління маркетинговою діяльністю підприємства; вирішення конкретних маркетингових завдань і виконання відповідних функцій.

Змістовні модулі:

1. Сутність, роль і концепції маркетингового менеджменту.
2. Маркетингові інформаційні системи.
3. Маркетингове стратегічне планування та організаційне проектування в маркетинговому менеджменті.
4. Контроль і аналіз маркетингової діяльності фірми.

ВБ 1.9. Конкурентоспроможність підприємств готельно-ресторанного бізнесу

Мета вивчення курсу: обґрунтування теоретичних положень з підвищення конкурентоспроможності підприємств готельно-ресторанного бізнесу, формування принципів управління конкурентоспроможністю організації

ГРБ та практичних навичок використання цих знань для прийняття управлінських рішень щодо досягнення конкурентних переваг підприємствами індустрії гостинності на ринку сфери послуг.

Завдання курсу: засвоєння студентами термінологічного апарату і категорій конкуренції у сфері ГРБ; вивчення ключових проблем конкуренції та конкурентоспроможності на ринку ГР-послуг; набуття вмінь визначати й оцінювати показники і фактори конкурентоспроможності підприємств різних типів; формування навичок стратегічного планування та вироблення конкурентних стратегій; опанування методики аналізу форм і методів конкуренції в трансформаційний період; вибір оптимальних стратегій українських підприємств ГРБ на вітчизняних та зарубіжних ринках.

Змістовні модулі:

1. Загальна характеристика конкурентоспроможності в готельно-ресторанного бізнесі.
2. Система забезпечення конкурентоспроможності підприємств готельно-ресторанного бізнесу.
3. Критерії якості конкурентних переваг підприємств готельно-ресторанного бізнесу.
4. Оцінка конкурентоспроможності підприємств на ринку послуг ГРБ.

ВБ 2.9. Конкурентоспроможність підприємства

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх менеджерів теоретичних знань і практичних навичок для здійснення планування фінансово-господарської діяльності підприємств щодо оцінки рівня конкурентоспроможності в умовах функціонування ринкових відносин.

Завдання курсу: формування теоретичних знань з організаційних основ планування діяльності підприємства, її правового і інформаційного забезпечення, сутності конкуренції та конкурентоспроможності; практичних навичок з планування фінансово-господарської діяльності підприємств, вміння формувати та обґрунтовувати висновки щодо подальшої стратегії розвитку підприємства на основі загальних та специфічних чинників, що визначають рівень конкурентоспроможності; теоретичних знань з організаційних основ планування діяльності підприємства, її правового і інформаційного забезпечення та загальної концепції управління конкурентоспроможністю підприємства, а також специфічних особливостей управління конкурентоспроможністю організацій різних типів.

Змістовні модулі:

1. Сучасні теорії конкуренції та конкурентних переваг.
2. Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства та формування конкурентних переваг.
3. Методи та технологія забезпечення конкурентних переваг підприємства.
4. Особливості управління конкурентоспроможністю продукції та конкурентоспроможністю підприємства.